

TYÖKYKY ASKELEET

Nuorisotyöttömyys on sulatettava lumien mukana

VIISI ASKELTA NUORTEN TYÖLLISTÄMISEKSI:

Keskustanuoret vaativat panostuksia nuorten työkykyyn. Hallitusohjelman kärkihanke, Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE), on hyvä alku, joka mahdollistaa varhaisen tuen ja mahdollisiin ongelmiin puuttumisen. Keskustanuoret katsovat, että muutosohjelma tulee ottaa käyttöön uuden SOTE-järjestelmän osana jo mahdollisimman nopeasti. Nuori kuuluu muutosohjelman palveluiden piiriin, kunnes täyttää 18 vuotta.

Keskustanuorten viisi askelta nuorten työllistämiseksi edellyttää myös Työ- ja elinkeinotoimistojen palveluiden uudelleenjärjestämistä niin, että päävastuu TE-palveluista siirtyy kuntien tehtäväksi. Keskustanuoret katsovat, että kunta on

sopivan kokoinen työllistymistä tukeva yksikkö, jolla tulee olla vastuuta kuntalaisen työllistymisestä.

Keskustanuorten korostavat nuorten työllisyyden tukemisessa varhaisen puuttumisen merkitystä, työllistämistä edistä-

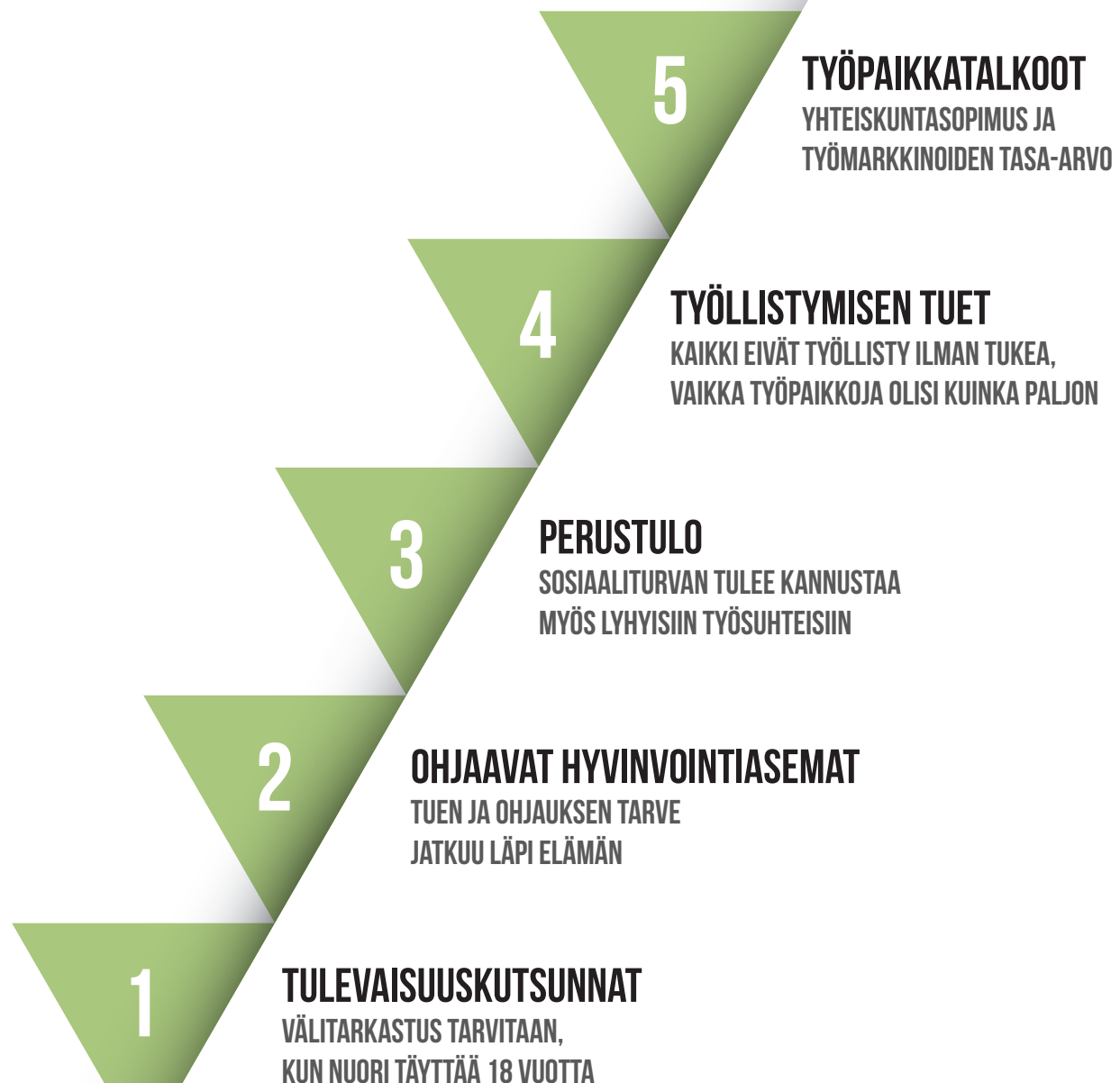
On hyvä muistaa, että suomalaisen työvoima ei ole kilpailukykyinen muun maailman kanssa kustannuksissa vaan laadussa, osaamisessa ja työkyvyssä.

viä palveluita ja yhden luukun palveluajattelua. Keskustanuorten viisi askelta auttavat nuoren kohtaamisessa ja ohjaamisessa työmarkkinoille. Tässä paketissa emme luettele kaikkia

jo käytössä olevia, rahoitettuja ja hyviksi havaittuja työkyvyn tukemisen muotoja, vaan ne, jotka vaativat juuri nyt erityistä huomiota. Esimerkiksi saavutettava koulutusjärjestelmä on työkyvyn kannalta välttämätöntä.

VIISI ASKELTA

NUORTEN TYÖLLISTÄMISEKSI:

1. Tulevaisuuskutsunnat

Keskustanuorten esittämät tulevaisuuskutsunnat tulee toteuttaa Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman tuen loppuessa, kun nuori täyttää 18 vuotta. Koko ikäluokan kattavissa kutsunnoissa käydään läpi kansalaispalveluksen muotoja, tulevia opintoja ja työelämää sekä perheen perustamiseen liittyviä kysymyksiä. Tulevaisuuskutsunnoista nuori saa mukaansa yksilöllisen ohjaussuunnitelman. Tulevaisuuskutsunnat toteuttavat etsivän nuorisotyön ideaa kaikkien nuorten tavoittamisesta ja eteenpäin kannustamisesta. Kutsuntapäivä auttaa erityisesti niitä nuoria, jotka selkeästi tarvitsevat apua, mutta jotka eivät osaa sitä itse pyytää.

2. Ohjaavat hyvinvointiasemat

SOTE-lakiin tulee lisätä velvoite nuorten palveluohjauksen järjestämisestä. Oikea-aikaisella ja laadukkaalla palveluohjauksella on suora yhteys esimerkiksi toimeentulon tuen tarpeeseen. Nuorille tulee olla tarjolla palvelukokonaisuus, jossa

mukana ovat niin ennaltaehkäisevät kuin korjaavatkin palvelut. Keskustanuoret näkevät, että esimerkiksi työpajatoimintaa tulisi järjestää hyvinvointiasemien yhteydessä. Työpajatoiminnan tarkoitus on opettaa työelämässä tarvittavia taitoja ja valmentaa nuoria työkykyisiksi.

Kun nuori siirtyy 18 vuotta täytettyään pois LAPE-ohjelman piiristä, siirtyy vastuu ohjauksesta hyvinvointiasemille. Hyvinvointiasemat ovat paitsi fyysinen paikka, ennen kaikkea tapa toimia. Hyvinvointiasema-ajattelun alle kootaan kuntien työllistämisyksiköiden, maakuntien sote-palveluiden, koulutuksen ja uraohjauksen sekä tarvittavien muiden asiantuntijoiden, kuten järjestöjen apu. Ohjaavat hyvinvointiasemat suunnittelevat nuoren tulevaisuutta yhdessä ja tukevat nuoren päämäärän saavuttamista niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. Ohjaavien hyvinvointiasemien tehtävä on myös tukea alueen yrityksiä aloittamaan työt uuden työntekijän kanssa. Nuorille tulee olla tarjolla palvelukokonaisuus, jossa mukana ovat niin ennaltaehkäisevät ja omahoitoa tukevat palvelut kuin korjaavatkin palvelut..

3. Perustulo nyt

Keskustanuoret vaativat hallitusta edistämään sosiaaliturvan remonttia, jossa päästään eroon työnteon kannustinloukuista. Keskustalaisen perustulon kivijalka on valettu luottamuksen ja aktiivisen kansalaisuuden varaan. Tarkoituksena on poistaa kannustinloukut ja tuoda epä-säännöllisiä töitä tekevät turvatuun toimeentulon piiriin. Keskustanuoret kannattavat negatiivisen tuloveron ajatusta, jossa jokaiselle kansalaiselle maksetaan perusturvaa, jossa työstä palkkana saadut lisätulot leikkaavat sosiaaliturvaa siihen pisteeseen saakka, että tulojen vuoksi negatiivisen tuloveron saaminen loppuu kokonaan.

4. Työllistymisen tuet

Nuorisotyöttömyyden nujertamiseksi tarvitaan sekä avointen työmarkkinoiden kautta työllistymistä että työttömien työ- ja toimintakyvyn kehittymistä. Eri työllistymistä edistävät palvelut ja tuet on saatava toimimaan tehokkaasti työttömien ja osatyökykyisten parhaaksi.

Tuettu työllistäminen tarjoaa joko väliaikaista tai jatkuvaa tukea. Kaikki työttömänä olevat eivät tarvitse jatkuvaa tukea työllistyäkseen, vaan työttömyyden ongelma voi olla esimerkiksi työkokemuksen puute, oman ammatin työpaikkojen puute tai puutteelliset työhaun taidot. Mikäli työnsaanti pitkittyy, on sillä usein vaikutusta työnhakijan itsetuntoon. Työhausta saattaa muodostua pitkittynyt ongelma-vaivayhti. Tuetulla työllistymisellä onkin laaja sosiaalipoliittinen tavoite.

Työllistymisen tukien kolme loikkaa:

1. Sanssi-kortti eli palkkatuki: Keskustanuoret esittävät palkkatuen rahoituksen palautusta sekä Sanssi-kortin kehittämistä niin, että sitä pystytään hyödyntämään nopeasti työntekijän palkkaustarpeessa. TE-toimisto, tulevaisuudessa kuntien työllistämispalvelut, voi antaa alle 30-vuotiaalle nuorelle Sanssi-kortin, jonka avulla nuoren työttömän työnhakijan työllistämiseen voi saada palkkatukea. Korttia tulee kehittää niin, että se voidaan maksaa takautuvasti, jotta työllistäminen kortin avulla olisi helpompaa ja Sanssi-kortin saamisen ehdoksi ei saa asettaa vaatimusta vuoden mittaisesta työttömyydestä. Nykyisellään TE-toimistojen pitkät käsittelyajat ovat hankaloittaneet Sanssi-kortin hyödyntämistä.

2. Ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha: Keskustanuoret kokevat, että työttömän siirtyminen yrittäjäksi on useilla aloilla lähes mahdotonta. Esitämme, että yrittäjän toimeentulo alkutaipaleella on turvattava laajentamalla ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha yrityksen ensimmäiseksi toimivuodeksi. Pitkällä aikavälillä ratkaisua on haettava perustulon ja negatiivisen tuloveron mallista, mutta ennen sitä itsensä työllistämiseen tulee kannustaa ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan avulla.

3. Kuntouttava työvalmentajatoiminta: Työkyvyttömyyden ja työkykyisyyden raja ei ole mustavalkoinen. Työvalmentajan tukeman työllistymisen tavoitteena on lisätä työttömän ammatillista ja sosiaalista elämänlaatua takaamalla heille yhdenvertaiset oikeudet työhön. Työvalmentajan tehtäviin kuuluu erityisryhmien, kuten vaikeasti vammaisten ja kerran työkyvyttömäksi todettujen, työllistymisen tukeminen työtehtävissä. Esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeellä on jatkuvasti osatyökykyisiä ja avustetun uranvaihdon avulla työkykyiseksi todettavissa olevia ihmisiä. Vaikka eläköityminen yhdestä työstä on tarpeen, saattaa soveltuva työlinja löytyä ammattilaisen avulla. Kuntouttava työvalmentajatoiminta on sosiaalipalvelulain mukaista sosiaalipalvelua. Se on tarkoitettu niille, joiden työkyky on tilapäisesti tai pysyvästi rajoittunut.

5. Työpaikkatalkoot

Keskustanuorten pitkäaikainen tavoite yhteiskuntasopimuksesta tarvitaan erityisesti nyt vakauttamaan työmarkkinoiden turbulenssia ja sitä kautta tuomaan nuorille työpaikkoja ja työnantajille rohkeutta työllistää. Palkankorotusten sijaan työmarkkinoille tulisi luoda vapaampaa ilmapiiriä ottamalla käyttöön uusia joustoja työuran keskelle, kuten mahdollisuus lyhyempään työpäivään pienten lasten vanhemmille tai mahdollisuus lyhyempään työaikaan niille, jotka auttavat hoitamaan iäkkäitä vanhempiaan.

Keskustanuoret seisovat sellaisen kilpailukyky sopimuksen takana, joka muodostuu kolmesta osasta: työaikauudistuksesta, palkkamaltista ja paikallisen sopimisen edistämisestä. Esimerkiksi paikallisen sopimisen mahdollistamisella voidaan välttää irtisanomisia ja lomautuksia, jos kaikki joustavat tarpeen tullen ja ymmärtävät yhteisen vastuun. Kilpai-

lukyky sopimus edellyttää vastuullisuutta työnantajilta, jotta saatavat säästöt käytetään yrityksen palveluiden parantamiseen ja toiminnan laajentamiseen. Valtio puolestaan tulee sitoutua tukemaan työkyvyn edistämistä.

Työpaikkatalkoot edellyttävät työmarkkinoiden tasa-arvosta huolehtimista: Keskustanuoret vaativat tekoja vanhemmuuden kustannusten tasaisemmaksi jakautumiseksi ja sukupolvien välisen palkkatasa-arvon edistämiseksi. Keskustanuoret katsovat, että hallituksen loppuvuodesta 2015 esittämä 2500 euron kertakorvaus työnantajille vanhempainvapaalta palattaessa tulee toteuttaa osana kilpailukykykeinoja. Lisäksi erityistä huomiota kaipaa nuorten jälkeen jäänyt palkkakehitys. Nuorten palkkakehitys suhteessa muihin sukupolviin on huolestuttavaa niin elintason ylläpitämisen, ostovoiman säilymisen kuin esimerkiksi verotulojen suhteen.

Keskustanuoret ovat huolissaan siitä, että työstä ja toimitomuudesta on tullut uusi yhteiskunnan jakolinja. Varhainen ongelmiin puuttuminen sekä työllistymisen ja koulutuksen tukitoimet nostavat nuoria jaloilleen ja säästävät yhteisiä varoja. Suomen Keskustanuoret vaativat Sipilän hallituksen kehysriihessä erityistä huomiota ja ratkaisuja nuorten työllisyyden ja työkyvyn parantamiseksi.

Keskustan johdolla on aiemminkin tehty toimenpiteitä, jotka edistävät nuorten asemaa työmarkkinoilla. Koulutuspaikkoja on lisätty ja tukityöllistämisen määrärahoja kasvatettu. Esimerkiksi nuorten palkkaamiseen on kannustettu alentamalla kustannuksia ja ottamalla käyttöön Sanssi-kortit.

Keskustanuoret kysyvät:
Mihin vanhat hyvät keinot ovat unohtuneet?

#työkyky

